

H y y p i ä n n i e m e n kivikautinen
 asuinpaikka Enonkosken pitäjän Hanhijär-
 ven kylän Askolan tilan maalla. Tarkasti
 Oiva Keskitalo 27-29. 5. 1969.

Askolan palstatilan RN:o 13⁵³ omistaa eläkkeellä oleva
 työnjohtaja Antti Massinen, os. Välilä, Enonkoski. Ke-
 vällä 1969 hän teki ajotietä Hyypiänniemen kylätieltä
 asunnolleen. Kärrätessään tien viereen tekemästään kuo-
 pasta hiekkaa tielle parannusaineeksi hän havaitsi sii-
 nä saviastianpalasia. Enonkosken kunnansihteeri Tauno
 Niskanen ilmoitti löydöstä 12. 5. 1969 Kansallismuseoon.

Löytöpaikka on Sahalammen alavirran kohdalta pohjoiskoil-
 liseen työntyvä suojaisa poukama. Kaakkoispuolella on
 jyrkkä kallio, pohjois- ja luoteispuolella kallioiset mä-
 et. Maasto on melko jyrkästi etelälounaaseen, so. kohti
 rantaa viettävää. Itse asuinpaikka sijaitsee kuitenkin
 rinteessä olevalla, vain loivasti viettävällä tasanteella.
 Välittömästi asuinpaikan alarajan alapuolella erottuu sel-
 västi matala, n. metrin korkuinen rantatörmä. Asuinpaikan
 etäisyys nykyisestä rannasta on 110 m. Siitä 50 m on met-
 säistä rinnettä, loppumatka alavaa rantapeltoa ja vesijät-
 tää.

28. 5. 1969 suoritetun punnituksen mukaan Hyypiänniemen
 asuinpaikka oli 9.00-10.50 m (asuinpaikan, so. saviastian-
 paloja sisältävän kulttuurikerroksen todetut ala- ja ylä-
 rajat) korkeudella Sahalammen pinnasta. Sikäli kun kiinto-
 pisteistä voitiin tarkistaa, oli Sahalammen vedenkorkeus
 hyvin lähellä keskikorkeuttaan 76.36 m mpy. Näin ollen
 asuinpaikan alaraja on 85.35 mpy ja yläraja n. 86.85 mpy.
 Koska Suur-Saimaan rantavalli on täällä n. 87 m:n korkeu-

della, on välittömästi asuinpaikan alapuolella oleva törmä ilmeisesti S-S:n jyrkänporras. Hyypiänniemen asuinpaikka on siten sijoittunut Suur-Saimaan rantavallin ja jyrkänportaan väliselle hietikolle. Se olisi siten välittömästi S-S:ta seuranneelta ajalta.

Saviastianpaloja - tyypillistä kampakeramiikkaa - oli erittäin runsaasti Massisen tien luoteispuolelle kaivamassa hiekkakuopassa, mutta niitä löytyi myös tien kaakkoispuolella olevan ojan reunoista lähes kymmenen metrin matkalta. Tien alle jäänyt asuinpaikan osa on koskematon. Tien luoteispuolella, runsaan kymmenen metrin päässä siitä on palaneen asuinrakennuksen kivijalka, mutta kivikautiset löydöt tuskin ulottuvat siihen saakka. Paikalla asui sahan-työmies Kalle Sinisalo vuodesta 1927 vuoteen 1931, jolloin asuinrakennus paloi. Tien kaakkoispuolella on ollut Sinisalon maahan kaivettu sauna. Siitä on jäljellä kuoppa ja ojan reunaan sattuva kiuas, jotka rikkovat asuinpaikan alaosan. Muuten asuinpaikka on tien kaakkoispuolella koskemattontaa metsää. Asuinpaikan yläpuolella ovat vanhat, maantien varteen ulottuvat hiekkakuopat, mutta kivikautinen asuinalue ei ole ulottunut aivan niihin asti.

Massisen tien luoteispuolelle kaivama kuoppa oli länsi-itäsuunnassa 4.5 m pitkä ja ulottui 2.5 m päähän tiestä. Pohja oli luiska, takaseinä jyrkkä. Tarkastin takaseinän mukaisen profiilin, ja tein siitä piirroksen. Humuskerros oli vain 12-14 cm paksuinen. Sen alla olevan kulttuurikerroksen paksuus vaihteli 20-60 cm. Kulttuurikerroksen yläosa oli vaaleampaa, alaosa tummempaa hiekkää. Kaivannon yläosassa, profiilipiirroksessa 3-4 metrin kohdalla, kulttuurimaan pohja muodosti kuopanteen. Juuri siitä löysin kirveen teelmän. Kiveystä (liesiä ym) ei näkynyt missään, vaan maaperä oli hienoa, aivan kivetöntä hiekkää. Kvartseja ei ollut yhtään ja poltettua luuta vain yksi pieni siru. Keramiikkaa oli runsaasti, kaikkialla samanlaatuista, myös ojan reunoissa.

Alue rauhoitettiin ja varustetaan kunnan toimesta pystytettävällä rauhoituskilvellä.

Löydöt on luetteloitu päänumerolla 18010.

Helsingissä 26. 11. 1969

Oiva Keskitalo
Oiva Keskitalo

ENONKOSKI HYYPIÄNNIEMI

F 34917

Hyypiänniemen kivihauteiden alue, josta
 etäällä olevalla tabakilla tien molsu-
 min puolein. Massisen hiekkakuoppa
 tien oikealla puolella, kuvattu itäkoillisesta.

F 34918

Massisen hiekkakuopan takaisin
 sen vasemman puolella vanha torni,
 kuvattu itäkoillisesta.

F 34919

Massisen hiekkakuopan takaisin
 yläosa. Profuulissa näkyy kuoppa
 josta kiveä todella löytyi. kuvattu
 itäkoillisesta.

ENONKOSKI HYYPIÄNNIEMI

F 34914

Näkymä Hyypiänniemen asuinpaikalta alaspäin, kuvattu koillisesta. Kuvassa Antti Mäntinen.

F 34915

Hyypiänniemen asuinpaikka taantella suuresta kivistä vasemmalla, kuvattu alhaalta rannasta, etelälounaasta.

F 34916

Hyypiänniemen asuinpaikka taantella tienmutkan yläpuolella, takana vanhan sorakuopan seinä, sen yläpuolella kylvätie, kuvattu lounaasta.

ENONKOSKI HYYPIÄNNIEMI

F 34920

Hyypiänniemien arviointipaikka, vasem-
massa alakulmassa näkyy Mänttisen
kuopan pää. Kuvassa näkyy perustusten
arvioinnin korkeuden. Kuvattu länsiluoteesta.

F 34921

Tien kaakkoispuolella olevan ojan
reunaa, missä myös on saviestonpolku,
turpeat nostettu ojasta, kuvattu lännestä.

F 34922

Saman ojan leikkauksta, ojan takana
Siimälän mochan kaivattu saunan
kuoppa, kuvattu lännestä.

ENONKOSKI, HYYPIÄNNIEMI
 O. KESKITALON TARK. 1969

PITAJÄNKARTTA

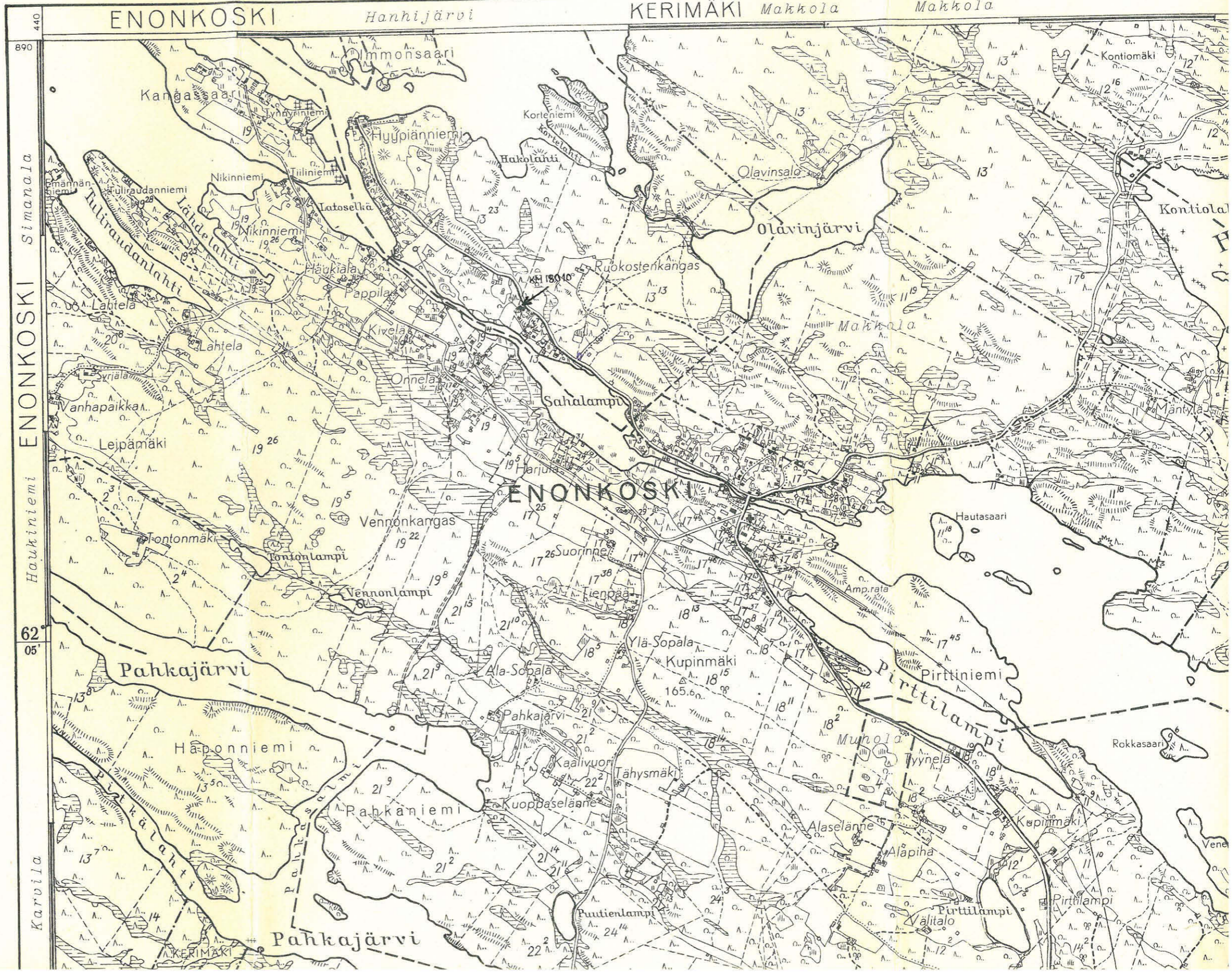
Maanmittaushallituksen toimittama

ENONKOSKI

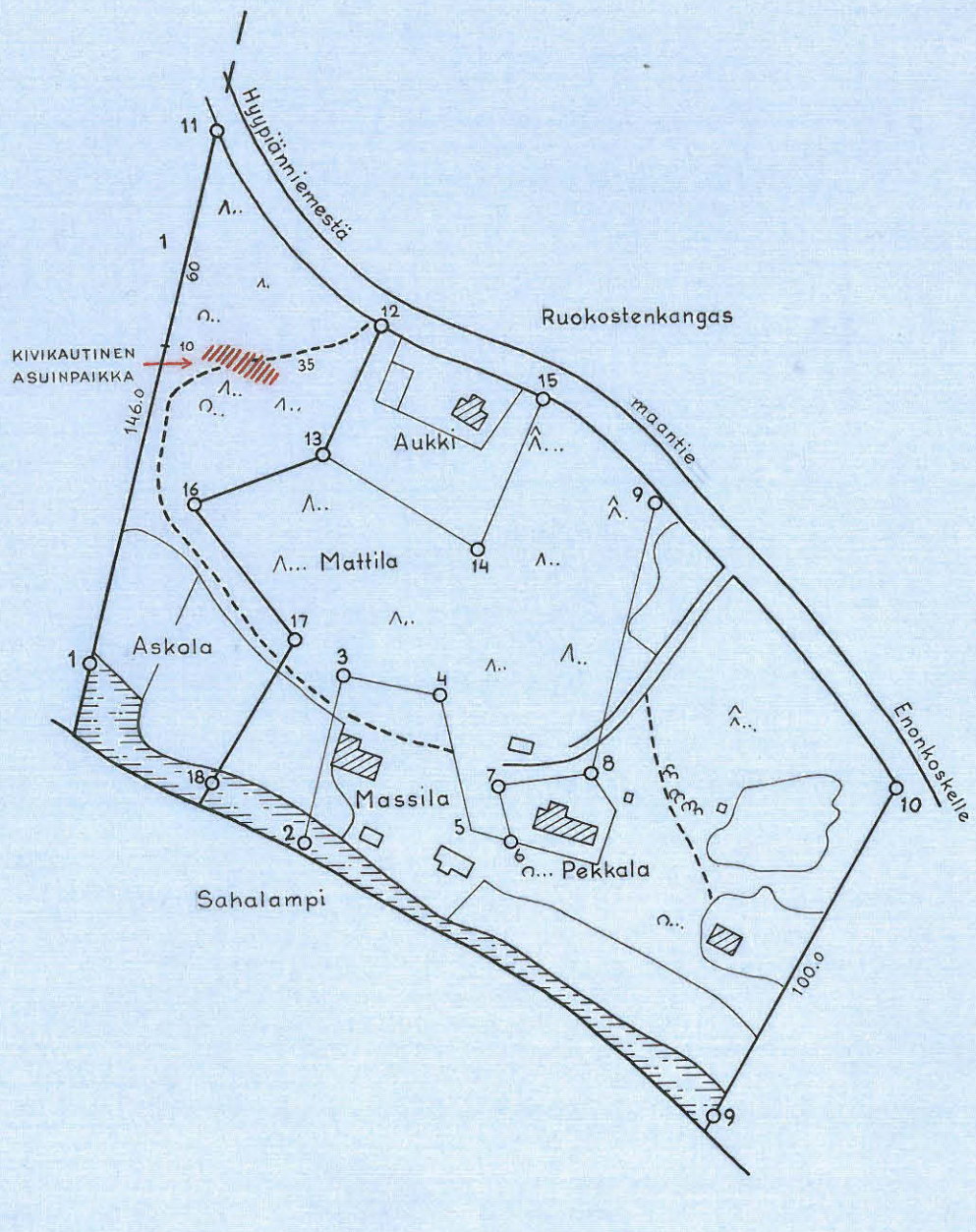
Tilausnumero 4211 09

SELITYS
 1946

- Puutarha
- Pelto
- Suoviljelys
- Niitty
- Viljelyksestä jätetty laidun
- Metsämaalle tehty laidun, vasta raivattu
- Puisto teineen
- Vesijätö
- Korpi ja letto
- Rämö ja neva
- Turpeenostopaikka
- Kallio
- Louhikko
- Hietikko, hiekkakuoppa
- Muta- tai savihauta
- Havumetsä
- Lehtimetsä
- Sekametsä
- Hakattu metsä
- Kulon polttama metsä
- Pensaikko
- Valtakunnan raja
- Läänin raja
- Kunnan raja
- Kylän raja
- Valtionmaan raja
- Tilan raja
- Yksiraiteinen rautatie
- Moniraiteinen rautatie
- Rakenteilla oleva rautatie
- Kapearaiteinen rautatie
- Rautatie, tunneli, seisake
- Köysi- tai riippurata
- Raitiotie tai työntörata

ENONKOSKI
Hanhijärvi
Askola 13⁵³
1:2000

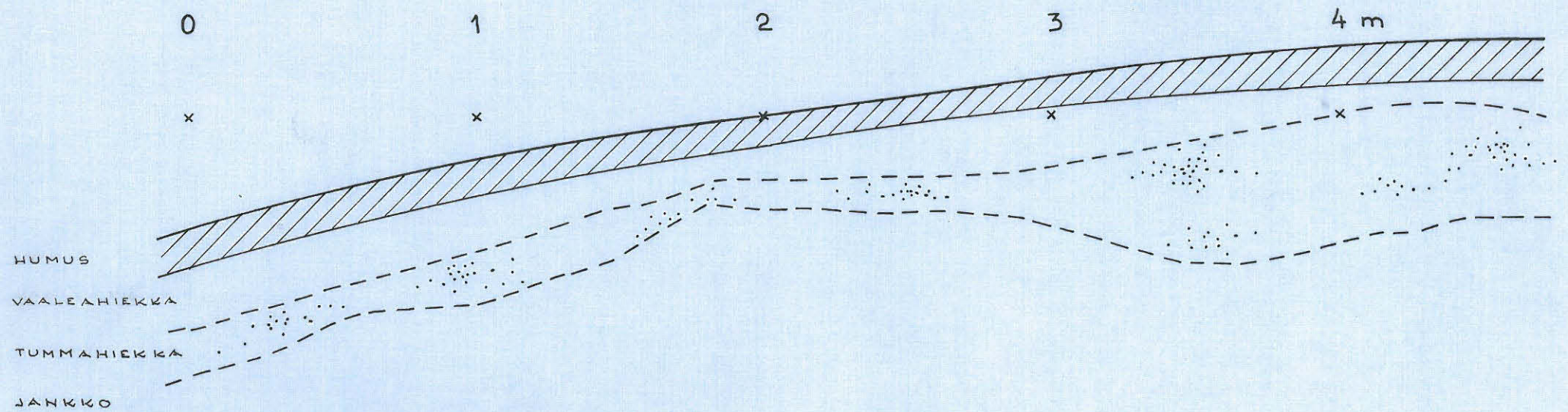
ENONKOSKI
HYYPÄNNIEMI

PIIRT. OIVA KESKITALO

28. 5. 1969

PROFIILI

1:20

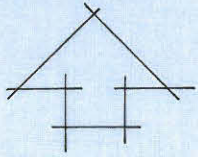

ENONKOSKI
HYYPÄNNIEMI

PIIRT. OIVA KESKITALO

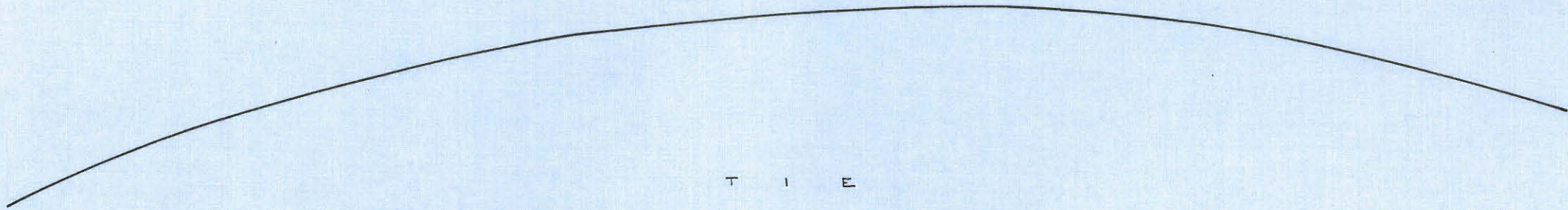
28. 5. 1969

1:50

SAVIASTIANPALOJA

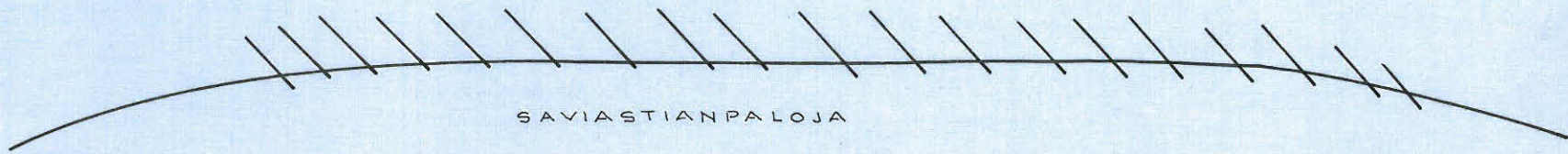
MASSISEN HIEKKAKUOPPA

T I E

O J A

SAVIASTIANPALOJA